

**KEMPELEEN
JÄTEKULJETUS**

Vaivattoman lajittelun opas

Jätehuoltokustannukset ovat menoerä, johon vaikutat vähentämällä kaatopaikkajätteen määrää. Se onnistuu vaivattomasti, sillä suurin osa kiinteistöjen tuottamasta jätteestä on erilaista pakkausjätettä – helposti ja nopeasti lajiteltavaa.

Käyttäjät lajittelevat

Suomessa me käyttäjät lajittelemme hyötyjätteet. Tällainen syntypaikkalajittelu on edullisempaa ja tehokkaampaa kuin myöhemmässä vaiheessa käsityönä tehtävä lajittelu. Syntypaikkalajittelu takaa myös, että keräysmateriaalista valmistettavista lopputuotteista tulee puhtaampia.

Rahaakin arvokkaampaa

Kierrätyksellä on myös vihreitä etuja, joiden rahallista arvoa on vaikeampi laskea. Luontoystävällisellä toiminnalla voimme osaltaan vähentää kaatopaikkojen täyttymistä ja lisätarvetta. Kierrätyksellä on myös myönteinen vaikutus esimerkiksi yrityksen julkisuuskuvaan.

Lajittelun ABC

Sekajäte ■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■

Harmaa astia

Sekajätteeseen kuuluu

- Kaikki kierrätykseen kelpaamaton
- Pölynimuripussit ja siivousjäte
- Tuhka ja tupakantumpit
- Nahka
- Posliini, keramiikka ja peililasi
- Tekstiilit jos ne eivät kelpaa kierrätykseen
- PVC-muovia sisältävät tuotteet kuten mapit, sadetakit, vahakankaat, puhallettavat lelut, videokasetit, cd-levyjen muovikuoret

Sekajätteeseen ei kuulu

- Ongelmajätteet kuten paristot, loisteputket, akut, maalipurkit, jäteöljyt, lääkkeet
- Kaikki hyötykäyttöön kelpaava materiaali

Sekajätteen kulku: Oulussa kaikki sekajäte kuljetetaan Oulun Jätehuollon Ruskon kaatopaikalle, missä jäte ajetaan penkkaan. Sekajätepenkat peitetään ja tiivistetään kasoihin, jotka aikanaan peitellään maa-aineksella.

Biojäte ■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■

Ruskea astia

Biojätettä ovat

- Ruuantähteet
- Kalanperkeet, luut
- Pois heitettävät elintarvikkeet
- Hedelmien ja vihannesten naatit ja kuoret
- Jähmettynyt paisto- ja kinkkurasva
- Kahvin- ja teenporot
- Talouspaperit, lautasliinat ja munanckennot kosteutta imemään
- Puutarhajätteet ja kukkamulta
- Kuituneet kukat ja kasvit sekä kasvinosat
- Pienet määrät kissanhiekkaa

Biojätettä eivät ole

- Ongelmajätteet
- Muovi
- Metallit
- Lasi
- Tuhka, tupakantumpit
- Nestemäiset tuotteet
- Tekstiilit
- Kumi ja nahka

Biojätteen kulku: Biojäte on eloperäistä jätettä, joka saadaan lajittelun ansiosta takaisin luonnon kiertokulkuun. Oulussa biojäte erilliskerätään ja kuljetetaan Oulun Jätehuollon Ruskon kaatopaikan kompostointilaitokseen. Noin kolmen kuukauden kompostoinnin jälkeen siitä saadaan kompostimultaa. Kompostimultaa hyötykäytetään mm. kaatopaikan maisemoinnissa.

Biojätteen lajittelun ansiosta kaatopaikan kuormitus pienenee ja jätteen käsittely paranee. Sekajätteen joukossa mädäntyessään biojäte tuottaa kasvihuonekaasuja, mikä edesauttaa kasvihuoneilmiötä ja mm. aiheuttaa hajuhaittoja kaatopaikalla.

Kaikki, mikä on joskus ollut elävää, kuuluu biojätteeseen.

Keräyskartonki ■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■

Sininen astia

Keräyskartonkiin kuuluu

- Kartonkiset tölkit kuten maito- ja jogurttitölkit, myös alumiinivuoratut
- Aaltopahvi
- Kuivien tuotteiden kartonkipakkaukset kuten muro- ja keksipaketit
- Paperiset pussit, säkit ja kassit
- Pizzalaatikat ja munanckennot
- Kartonkiset kertakäyttöastiat
- Askartelukartongit ja piirustukset
- Lahjapaperit

Keräyskartonkiin ei kuulu

- Likaiset pakkaukset
- Muovipussit
- Styroksi

Keräyskartongin kulku: Keräyskartongin lajittelu vähentää sekajätteen määrää ja jättää jäteastian tilaa oikeille roskille. Samalla tulee hyödynnettyä pakkaukset uutena raaka-aineena. Esimerkiksi muro- ja kananmunanckennot päätyvät lajittelun kautta hylsykartongiksi.

Metalli ■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■

Musta/tummanharmaa astia

Metallijätteeseen kuuluu

- Metallitölkit ja -purkit
- Metalliset taloustavarat
- Puhtaat foliot
- Alumiinivuorat
- Pienet metallityökalut
- Kattilat

Metallijätteeseen ei kuulu

- Maalia sisältävät metallipurkit
- Suuret metalliromut kuten kodinkoneet

Metallin kulku: Lajittelemalla metallit saadaan arvokasta raaka-ainetta teollisuudelle uusiokäyttöön.

Lasi □□□□□□□□□□□□□□□□□□

Valkoinen astia

Lasinkeräykseen kuuluu

- Kodin väritön ja värillinen jätelasi
- Lasiastiat ja -esineet
- Lasipullot
- Lasiset säilöntä- ja lastenruokapurkit

Lasinkeräykseen ei kuulu

- Posliini tai keramiikka
- Metallit
- Muovi
- Peili

Lasin kulku: Lasi hyödynnetään teollisuuden raaka-aineena ja Oulun Jätehuollon Ruskon kaatopaikan rakenteissa.

Kotikeräyspaperi ■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■

Vihreä astia

Kotikeräyspaperiin kuuluu

- Sanoma- ja aikakauslehdet
- Mainosposti
- Uusiopaperit
- Kirjekuoret, myös ikkunalliset
- Värilliset kopiopaperit
- Puhelinluettelot

Huom! Teippejä, etikettejä ja hakasia ei tarvitse poistaa.

Kotikeräyspaperiin ei kuulu

- Märkä tai likainen pahvi, kartonki tai voimapaperi
- Folioidut pakkaukset
- Styroksi, muovi

Kotikeräyspaperin kulku: Kerätty paperi toimitetaan keräyspisteestä Paperinkeräys Oy:n lajittelulaitokselle. Lajittelulaitoksella Paperinkeräyksen henkilökunta tarkistaa materiaalin ja tarvittaessa puhdistaa sen. Puhdistettu materiaali kuljetetaan lajittelulaitokselta paperitehtaalle, jossa materiaali siistataan eli siitä poistetaan painoväri ja lika. Useiden vaiheiden jälkeen uusiomassasta saadaan uusia paperituotteita. Kotikeräyspaperista valmistetaan pääasiassa sanomalehtipaperia sekä pehmopaperia.

Pahvi

Pahvinkeräykseen kuuluu

- Aaltopahvi
- Ruskea kartonki
- Voimapaperi

Sekajäte

Keräyskartonki

Lasi

Energiajäte

Biojäte

Metalli

Kotikeräyspaperi

- Ruskeat kirjekuoret
- Ruskeat paperikassit

Pahvinkeräykseen ei kuulu

- Märkä tai likainen pahvi
- Muovipussit tai styrokssi

Pahvin kulku: Keräyspahvista valmistetaan hylsykartonkia ja pakkauskartonkia hylsyihin ja aaltopahvin välikerroksiin.

Sähkö- ja elektroniikkaromu

(SER-jäte)

SER-jätteeseen kuuluu

- Kuvaputkelliset laitteet kuten televisiot ja tietokoneiden näytöt
- Videot
- Stereot
- Mikroaaltouunit
- Pölynimurit
- Tietokoneiden keskusyksiköt
- Elektroniset laitteet

SER-jätteen kulku: SER-jäte käsitellään ja hyödynnetään uudelleen.

Energiajäte ■■■■■■■■■■

Oranssi astia

Energiajätteeseen kuuluu

- Haitattomasti esikäsiteltävä ja poltettava jäte kuten materiaalihyötykäyttöön soveltumaton muovi-, paperi-, pahvi- ja kartonkijäte sekä puujäte seuraavasti:
- Elintarvikemuovit kuten viili- ja jogurttipurkit, muoviset elintarvikepakkaukset

- Muoviset pullot kuten astianpesuaineiden tyhjät muovipullot
- Muovipussit
- Pakkauskääreet
- Käsipyyhepaperit
- Likainen ja kostea pahvi ja paperi (HUOM! Eivät enää kelpaa hyötykäyttöön)
- Pakkausmuovit
- Käytetyt kertakäyttöastiat
- Styrokssiastiat ja -kotelot
- Pakkausnauhat ja muovivanteet (hyvä kääriä rullalle)
- Rikkoutuneet puulavat ja pienpuut
- Kuivien tuotteiden kartonkipakkaukset, esim. muro- ja keksipaketit
- Paperipussit, säkit ja kassit
- Kartonkiset kertakäyttöastiat

Energiajätteeseen ei kuulu

- Jotta energiajätteestä saadaan tehtyä polttoainetta, siitä täytyy lajitella pois seuraavat:
- Kaikki eloperäinen jäte kuten ruokajätteet sekä vihannesten ja juuresten naatit
  - Metalli
  - Lasi
  - Hiekka ja pöly
  - Tuhka, tupakantumpit
  - Ongelmajätteet
  - Hyötykäyttöön kelpaavat materiaalit kuten puhdas pahvi ja paperi
  - Vaipat, kuukautissiteet
  - PVC-muovia sisältävät tuotteet

Energiajätteen kulku: Kiinteistöissä kertyy huomattava määrä jätettä, jota voidaan kierrättää ja hyödyntää energiana. Tähän velvoittaa jo jätelaki, jonka mukaan jätteet on mahdollisuuksien mukaan ensisijaisesti kierrätettävä ja toissijaisesti hyödynnettävä energiana. Lain velvoitteet ovat pohjana sille, että kierrätyksestä on muodostunut halvempi vaihtoehto kaatopaikkajätteelle. Sekajätteen toimittaminen kaatopaikalle on selvästi

kalliimpaa kuin lajitellun energiajätteen toimittaminen hyötykäyttöön.

Energiajäte käsitellään murskauslaitoksessa, jossa siitä valmistetaan polttoon kelpavaa materiaalia. Valmis materiaali kuljetetaan polttoon. Jotta syntyvä polttoaine olisi mahdollisimman puhdasta, energiajätteen lajittelun täytyy olla syntypaikalla mahdollisimman tehokasta.

Palavasta PVC-muovista vaarallisia suolahappoja!

PVC-muovia sisältävät tuotteet eivät kuulu energiajätteeseen vaan sekajätteeseen. PVC-muovi sisältää massastaan 57 % klooria, joten sen palaessa syntyy runsaasti ympäristölle vaarallista suolahappoa. Suolahappo syövyttää palaessaan polttolaitosten kattiloita ja haittaa voimalaitosten toimintaa.

Osassa muovituotteista on PVC-merkkintä, jos tuote sisältää PVC-muovia. PVC:tä on muun muassa seuraavissa tuotteissa:

- Sadetakit
- Letkut, viemäriputket, sähkökaapeleiden päällä oleva muovi
- Piirtoheitinkalvot
- Mapit ja muovitaskut
- Lasten muoviset lelut
- Keinonahka
- CD-levyjen muovikannet, luottokortit, videokasetit

Muistathan, että PVC-muovia ei ole elintarvikemuoveissa.

Miksi kaikki roskat eivät kuulu samaan pussiin?

Käytännöllisyys kannattaa

- Yksi jäteastia täyttyy turhan nopeasti, jos sinne viedään myös kierrätykseen kelpaava jäte.
- Kaatopaikkajätteen määrää vähentämällä säästetään rahaa.

Vähennät luonnon kuormitusta

- Keräyspaperin käyttö säästää puita.
- Eloperäiset jätteet kuormittavat turhaan kaatopaikkoja. Kaatopaikalla niistä syntyy metaanikaasua, joka edistää kasvihuoneilmiötä.

- Keräyksellä voidaan vähentää kaatopaikkojen tarvetta.
- Lajittelulla saadaan arvokasta raaka-ainetta uudelleen hyötykäyttöön.

Säästät selvää rahaa

- Hyötyjätteiden käsittelymaksut ovat pienempiä kuin sekajätteen.
- Paperinkeräysastian tyhjennys on yleensä edullisempaa kuin jäteastian tyhjennys.

Noudatat lakeja ja asetuksia

- Jätelaki, EU-direktiivit ja kunnalliset jätehuoltomääräykset edellyttävät talteenottoa.

Kysy lisää lajittelusta!

Kempeleen Jättekuljetus Ky
Ekohaka 7
90440 Kempele
Puh. (08) 562 0310
www.kempeleenjatekuljetus.fi

Paperinkeräys

PAPERILLE UUSI ELÄMÄ

Paperinkeräys Oy
Puh. (08) 563 3820
www.paperinkerays.fi
Puh. (08) 563 3830
www.encoreoy.fi